

Danski fíggjarmálaráðharrin við »ríkar« føroyingar:

Flytið pengarnar heimaftur og setið gongd á vinnulívið

– Eg haldi, at tað er einki annað enn rímuligt, at teir føroyingar, sum eiga nógvar pengar og sum hava flutt teir av landin-um, nú vera við til at loysa trupulleikarnar í Føroyum. Hetta gera teir best við – saman við okkum – at satsa pengarnar upp á eina endurreising av føroyskum vinnulívi.

Hetta sigur danski fíggjarmálaráðharrin Mogens Lykketoft við Tíðindablaðið Sosialin

Danskir embætismenn og politikarar leggja nú seinastu hond á fyrirreikingarnar til fundin týsdagin tann 12. okt. við landsstýrið. Embætismenn á fleiri ráðharrastovum hava nú sitið í fleiri mánaðir og fyrirreikað tilfar til fundin.

Tíðindablaðið Sosialurin hittir danska fíggjarmálaráðharrin í gjár. Mogens Lykketoft sigur, at tað er sera umráðandi á fundinum týsdagin at kortleggja allar spurningarnar og síðani at seta fram nokur uppskot um loysnir. Her verður ikki talt um bara at avgreiða eitt ávíst mál.

– Vit mugu fyrst og fremst til at tosa um bankarnar, tí stóða teirra er tann

mest akutta. Her er neyðugt við at tryggja teirra virksema. Til tess skal nýggjur kapitalur aftur til bankarnar.

Mogens Lykketoft sigur, at stóðan í føroyska samfelagnum er so mikið nóg versnað, at virðini, sum ein higartil hevur lænt upp á eisini, er nóg minkað, og tað ávirkar soliditetin hjá bankunum.

– Hesi viðurskifti mugu og skulu loysast, tí vit kunnu ikki loysa okkum at kvala tað vinnulív, sum er eftir í Føroyum.

Fíggjarmálaráðharrin nevnið í hesum sambandi saneringina av fiskiðnaðinum, sum hann heldur var avgjörd neyðug. Danir vilja

nú royna at hjálpa føroyingum við at finna marknaðir fyrri fiskin.

Hann visir í hesum sambandi á, at Danmark má royna at brúka sín limaskap í EF til tess at hjálpa føroyingum so ella so. Her hugsar hann m.a. um at sleppa føroyskum fiski heilt undan tolli og øðrum avmarkingum.

Lykketoft heldur eisini, tað hevur stóran týdning at fáa fram bygnaðarbrotyingar í fiskiflotanum og visir her til tær frágreiðingar, sum gjørdar eru í málinum.

Hann sigur víðari, at allar loysnir mugu byggja á ta fortreyt, at fiskivinnan kemur fyrri seg aftur eftir

nøkrum árum. – Vit mugu so eisini vóna, at tað koma nýggir møguleikar, t.d. at tit finna olju og gass í undirgrundini. Er her nakað, sum danski oljusektorurin kann hjálpa tykkum við, eitt nú seismiskum kanningum o.l., so vilja vit fegnir gera tað.

Hetta liggur eisini í tí avtalu, sum varð gjørd í desember.

Kommunurnar

Mogens Lykketoft metir eisini trupulleikarnar hjá føroysku kommununum at vera álvarsligar. Her má ein ella onnur sanering til, men hetta er fyrst og fremst ein uppgáva hjá kommununum og landsstýrinum at loysa. –

Jan Müller skrivur úr Keypmannahavn

Men sjálvandi fara vit á fundinum at viðgera hetta mál, soleiðis at vit kunnu leggja kommunalu lánini um, so kommunurnar fáa neyðugu tíðina til at loysa spurningin.

Mogens Lykketoft heldur tað eisini hava týdning, at tað verða gjørdar brotyingar í sjálvum kommunubygnaðinum. – Eg skal ikki siga tykkum, hvussu hetta skal gerast, men royndirnar vísa, at núverandi skipanin ikki hevur virkað nóg væl.

Fíggjarlógin

Síðani er tað fíggjarlógin. Hon fer eisini at verða umrødd á fundinum týsdagin. Her heldur Mogens Lykketoft tað vera avgerandi at kanna, hvussu ein fær eina meira rímuliga fíggjarlóg. Hann visir til frágreiðingar frá embætismönnum í Danmark, sum vísa, at undirskotið á fíggjarlógini fer at verða munandi hægri enn tað, føroyingar hava mett.

– Vit kunnu ikki góðtaka eitt undirskot, sum er tvífalt so stórt. Í sambandi við kjakið um, hvussu vit skulu fíggja eitt møguligt undirskot er avgjørt neyðugt at minka munandi um reella undirskotið.

Krøv

Vit spurdu Mogens Lykketoft, um danir á fundinum fara at seta føroyingum munandi strangari krøv enn áður. Til tað sigur hann, at føroyingar eiga at gera sær greitt, at tað fyrri danir er ringt at skilja, hví alt endaði so galið í Føroyum, og at Føroyar í dag í veruleikanum er samfelag, sum er farið á húsagang.

– Vit vita, at einasti máttin at sanera føroyska búskapin er við hjálpi úr Danmark. Í slíkari støðu sigur tað seg sjálvt, at hann, sum skyldar pengarnar, eisini er noyddur til sjálvur at gera nakað fyrri at betra um støduna. Vit hava ongur ætlanir um at skerja myndugleikan hjá hvørki landsstýri ella lógtungi. Men vit mugu leggja okkum eftir, at politiska skipanin í Føroyum kann medvirka til nakrar rættiliga ópopulærar og harðar avgerðir, sum kunnu betra um støduna.

Fíggjarmálaráðharrin leggur afturat, at tað stendur heilt greitt, at Danmark fer at seta ymisk krøv í komandi samráðingum.

Val

Mogens Lykketoft heldur, at tað hevði verið sera óheppið, um tað skuldi hent, at landsstýrið mátti leggja frá sær og val verður útskrivað. Hann sigur, at tað hevur stóran týdning, at landsstýrið heldur fram við at átaka sær ábyrgdina. Tað hevur eisini stóran týdning, at andstøðan medvirkar til loysnir og ikki velur at ganga populistisku leiðina. Tað er so lætt í eini torføri støðu sum nú at velja tær løttu loysnirnar og bara leggja alla ábyrgd yvir á landsstýrið og danir. Eg tori at siga, at tað verður torført at finna nakran flokk, nakra familju og nakra vinnufyrir-tøku, sum ikki hevur med-ábyrgd av støduni. Tí eiga føroyingar eisini at geva landsstýrinum og lógmanni alla hugsandi hjálpi.

Mogens Lykketoft dylur ikki, at hann hevur stóra virðing fyrri lógmanni, sum hann heldur ger eitt sera gott og ábyrgdarfult arbeiði: – Hon ger, hvat hon er ment fyrri at loysa trupulleikarnar.

Mogens Lykketoft við føroyingar: Stuðlið lógmanni

